

Resultater af undersøgende tilsyn med erhvervsskolernes fælles pædagogiske og didaktiske grundlag (FPDG)

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har gennemført et undersøgende tilsyn med erhvervsskolernes FPDG. Tilsynet har bestået af en screening af alle erhvervsskolers hjemmesider ift. FPDG, en undersøgelse af LUP'er på udvalgte skoler samt fokusgruppeinterviews og spørgeskemaundersøgelse blandt undervisere og ledere om skolernes arbejde med FPDG. Spørgeskemaundersøgelsen blev både sendt til skolerne og var tilgængelig for alle via link på EMU.dk.

Vi takker alle, som har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen og fokusgruppeinterviewsene.

Nedenfor sammenfattes tilsynets resultater og i bilag 1 ses svarfordelinger fra spørgeskemaundersøgelsen. Besvarelserne er anonyme og svarprocenterne afspejler andelen af respondenter og ikke andel skoler.

Efter sommerferien vil styrelsen invitere skolerne til webinar omkring arbejdet med FPDG. Derudover vil der blive arbejdet videre med at formidle eksempler og idéer fra skolerne om arbejdet med FPDG.

Overordnet konklusion

Tilsynet viser generelt, at skolerne har taget FPDG-konceptet til sig, og at det overordnet set fungerer efter hensigten. På de fleste skoler har ledere og lærere udarbejdet et FPDG, og flertallet af de ansatte oplever, at FPDG bidrager til en fælles pædagogisk retning på skolen og som afsæt for pædagogiske og didaktiske refleksioner og diskussioner.

Undersøgelsen indikerer også, at anvendelsen af FPDG i det daglige kan være forbundet med flere udfordringer, som kan hænge sammen med, at det kan være svært at formulere og udmønte pædagogiske og didaktiske principper og værdier, som alle kan relatere sig til på en erhvervsskole. Det er derfor også positivt, at man på mange skoler finder tid og rum til at drøfte og reflektere over, hvordan pædagogiske mål og værdier kan omsættes til praksis.

4. juni 2024
Sagsnr.: 24/18118
Kontor for Erhvervsuddannelser
LH

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmegade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

De fleste skoler har udarbejdet og offentliggjort et FPDG

Screeningen af alle skolernes hjemmesider viste, at på otte ud af ti skolers hjemmesider kunne styrelsen finde et FPDG i en eller anden form.

FPDG'erne afspejler ofte de erhvervspædagogiske principper

Screeningen viste også, at det obligatoriske princip om undervisningsdifferentiering indgår hos størstedelen (60 pct.) af skolernes FPDG, mens princippet om praksisbaseret/-relateret undervisning indgår hos ca. 70 pct. Princippet om helhedsorientering indgår hos godt hver tredje skole (36 pct.), mens tværfaglighed kunne identificeres hos ca. 30 pct. Hertil har mange skoler valgt også at fokusere på egne pædagogiske principper, temaer og værdier, bl.a. vedrørende relationer, fællesskab, trivsel, feedback, motivation og inspiration osv.

Flere forskellige inspirationskilder til skolernes FPDG

Inspirationen til indholdet i skolens FPDG kommer ifølge spørgeskemaundersøgelsen særligt fra pædagogisk teori og artikler mv., aktuelle uddannelsespolitiske temaer og andre skoler/uddannelser. Men også erhvervslivet og Lokale Uddannelses Udvalg fungerer som inspirationskilder.

FPDG tjener særligt som fælles værdisæt eller menneskesyn

FPDG'ets vigtigste funktion er for næsten halvdelen af respondenterne (48 pct.) i spørgeskemaundersøgelsen, at det udgør et fælles værdisæt eller menneskesyn. Hver femte (20 pct.) har angivet, at FPDG'ets vigtigste funktion er at give retning til de lokale undervisningsplaner (LUP), mens ca. hver sjettede (16 pct.), mener det er at give inspiration til tilrettelæggelse af undervisningen. Hver 17. respondent (6 pct.) har svaret, at det er at anvise konkrete handlinger i gennemførelse af undervisningen.

Ledelsen understøtter at lærerne anvender FPDG'et i undervisningen

Ledelserne understøtter med forskellige tiltag, at lærerne anvender skolens FPDG i undervisningen. I spørgeskemaundersøgelsen peges der bl.a. på, at det særlig sker på pædagogiske dage, via italesættelse på afdelingsmøder, fællesmøder e.l., ved at afspejling i fælles materialeplatforme og ved at indgå i MUS-samtaler.

FPDG inddrages ofte i udarbejdelsen af LUP'er

Størstedelen (71 pct.) af respondenterne peger i spørgeskemaundersøgelsen på, at FPDG inddrages i udarbejdelsen LUP. Styrelsens stikprøve af en mindre række LUP'er fra forskellige skoler viser også, at principper eller temaer fra skolens FPDG ses i LUP'en. F.eks. hvordan der undervisningsdifferentieres eller konkrete former for feedback, der arbejdes med.

FPDG bidrager til en fælles pædagogiske retning

Flertallet af respondenterne (66 pct.) i spørgeskemaundersøgelsen peger på, at skolens FPDG bidrager til en fælles pædagogisk og didaktisk linje på tværs af uddannelser og afdelinger. Kun hver 20. respondent (5 pct.) mener "slet ikke" dette er tilfældet.

Afsæt for refleksion og diskussion af pædagogiske problemer mv.

Spørgeskemaundersøgelsen indikerer, at skolens FPDG danner afsæt for refleksion og diskussion om pædagogiske problemer og løsninger. Dette har 68 pct. af respondenterne angivet er tilfældet i høj eller nogen grad. Der er dog samtidig hver fjerde (25 pct.) der mener, at dette kun sker i mindre grad, mens 7 pct. "slet ikke" mener det er tilfældet.

Afsat tid til pædagogiske og didaktiske drøftelser

Resultaterne indikerer også, at der i varierende grad afsættes tid til, at lærerne kan videndele og drøfte pædagogiske og didaktiske spørgsmål på skolen. Næsten to ud af tre (63 pct.) af respondenterne har angivet, det er tilfældet i høj eller nogen grad, mens hver tredje (31 pct.) mener, at det kun er tilfældet i mindre grad. 7 pct. mener slet ikke, der er afsat tid hertil.

Faste rammer for drøftelse af pædagogiske og didaktiske spørgsmål

En stor del af respondenterne oplever, at der i en eller anden form er faste rammer for vidensdeling og drøftelse af pædagogiske og didaktiske spørgsmål. Det kan bl.a. indgå i pædagogiske dage e.l., teammøder, i beskrivelsen af LUP, MUS og supervision. Ca. hver sjette respondent har svaret, at der ingen faste rammer eller procedurer er.

Samspil med diplomuddannelsen i erhvervspædagogik (DEP)

Der er overvejende positive tilbagemeldinger i forhold til samspillet mellem diplomuddannelsen i erhvervspædagogik og arbejdet med FPDG. 65 pct. oplever, at lærernes deltagelse i DEP'en, enten i høj grad eller nogen grad bidrager til arbejdet med skolens FPDG. 24 pct. har svaret, at det er tilfældet i mindre grad, mens 11 pct. oplever, at det slet ikke er tilfældet. Konkret inddrages lærernes viden fra DEP bl.a. gennem oplæg i teamet, oplæg på afdelingen, præsentation af afsluttende opgave for kolleger og/eller oplæg på skolen.

Forskellige udfordringer og barrierer i arbejder med FPDG

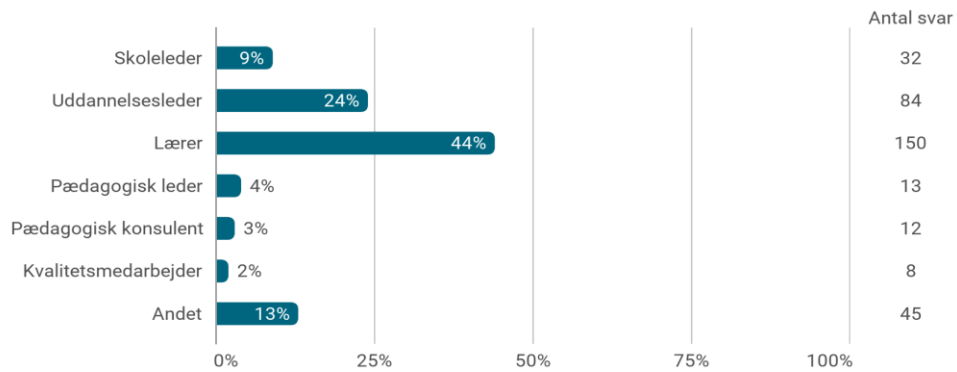
Undersøgelsen indikerer også, at der er forskellige udfordringer i arbejdet med FPDG, bl.a. at det kan være svært at omsætte FPDG'ets intentioner til en konkret undervisningspraksis, svært at sikre et fælles pædagogisk/didaktisk fodslag og kontinuitet i en omskiftelig hverdag bl.a. med udskiftning i lærergruppen, svært at finde tid til at arbejde med og drøfte FPDG-relaterede spørgsmål, eller at forskellige forståelsesrammer kan være barrierer for at sikre en fælles pædagogisk praksis.

Mange gode eksempler på arbejdet med FPDG

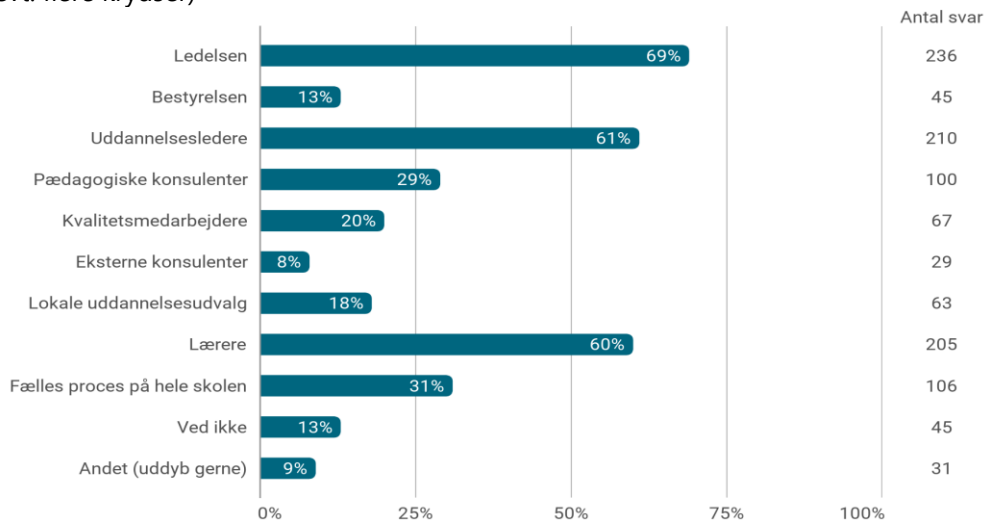
Undersøgelsen har også fundet gode eksempler på, hvordan man på skolen arbejder med FPDG. F.eks. faste procedurer og spørgsmål på teammøder, afholdelse af pædagogiske dage og pædagogisk onboarding af nye medarbejdere, brug af FPDG i udvikling af LUP, læringsplatform, workshops mv.

Bilag 1: Svarfordelinger fra spørgeskemaundersøgelsen om erhvervsskolernes FPDG

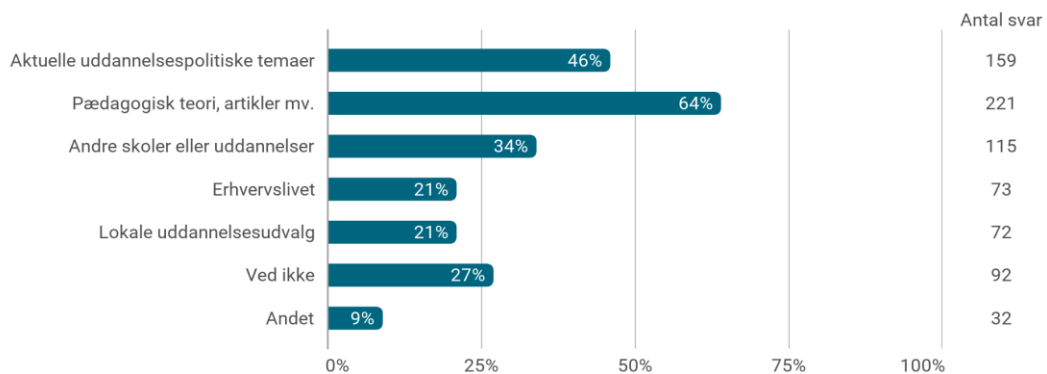
1. Hvad er din funktion på skolen?

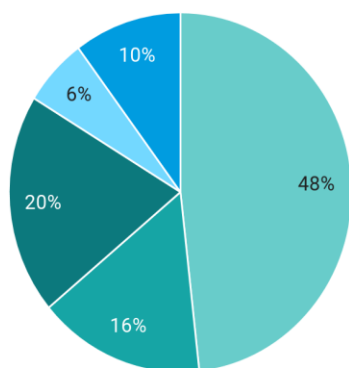

2. Hvem har været inddraget i udarbejdelsen af skolens FPDG? (sæt evt. flere krydser)

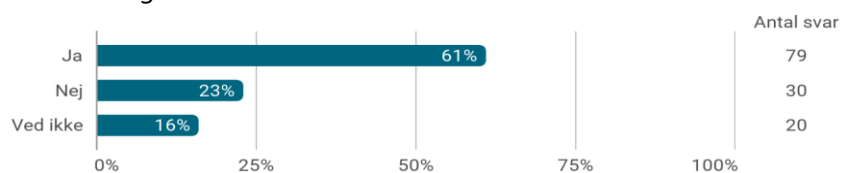
3. Hvor har skolen hentet inspiration til indholdet i skolens FPDG? (sæt evt. flere krydser)

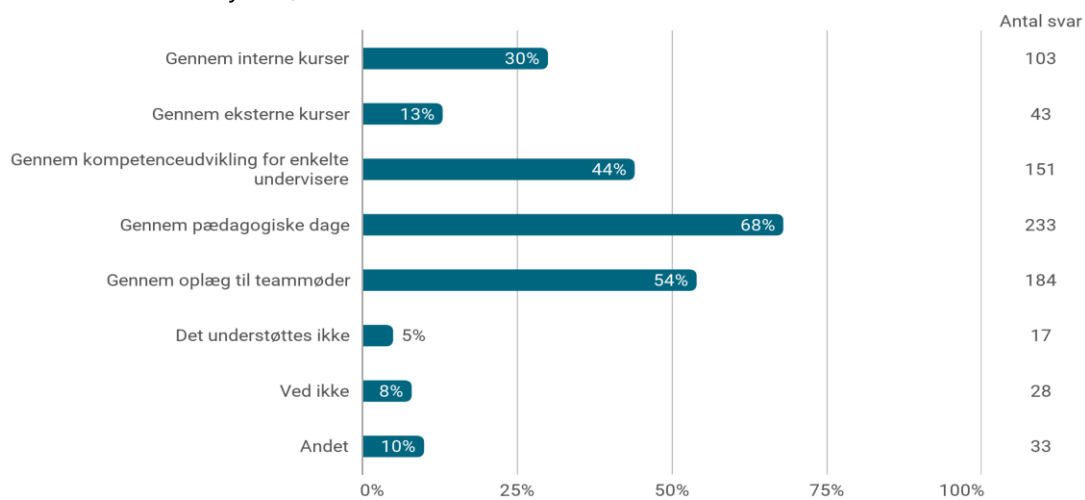

- Det udgør et fælles værdisæt eller menneskesyn
- Det giver inspiration til tilrettelæggelse af undervisningen
- Det giver retning til vores Lokale undervisningsplaner (LUP)
- Det anviser konkrete handlinger i forbindelse med gennemførelse af undervisningen
- Andet

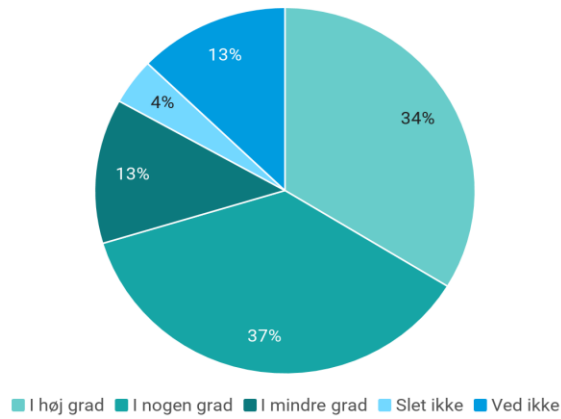
5. Er der en overordnet plan for implementeringen/anvendelsen af FPDG på de enkelte afdelinger eller uddannelser?

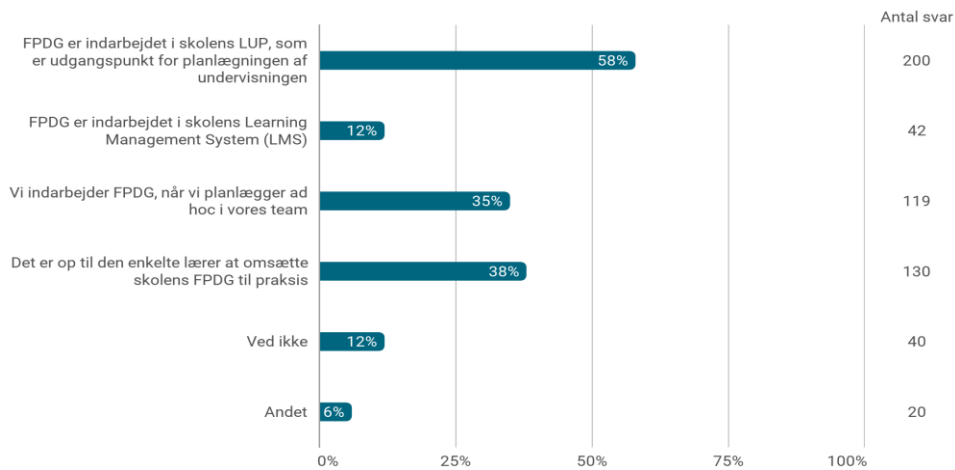
6. Hvordan bliver forankringen af skolens FPDG understøttet? (Sæt evt. flere krydser)

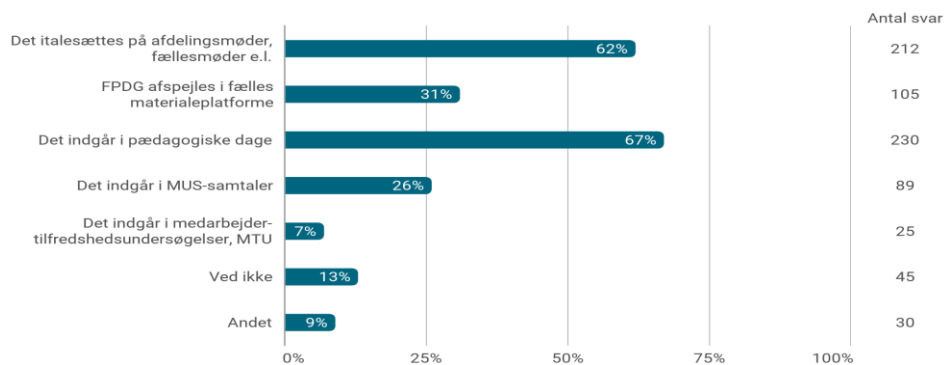
7. I hvor høj grad inddrages skolens FPDG i udarbejdelsen af lokale undervisningsplaner (LUP)?

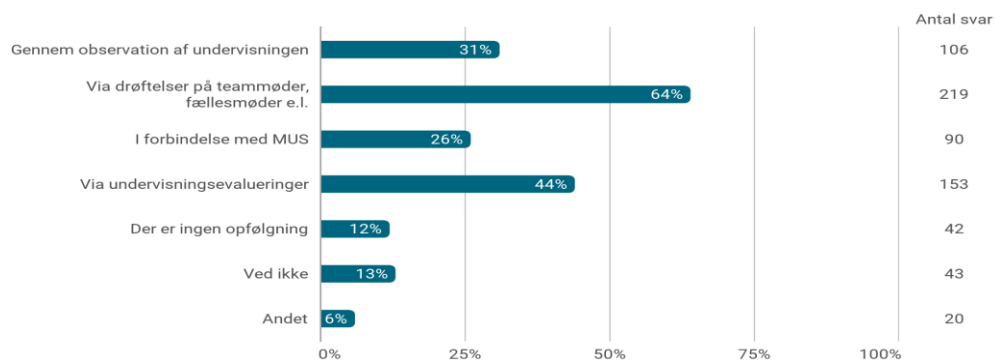
8. Hvordan bruges FPDG i planlægningen af undervisningen? (Sæt eventuelt flere krydser)

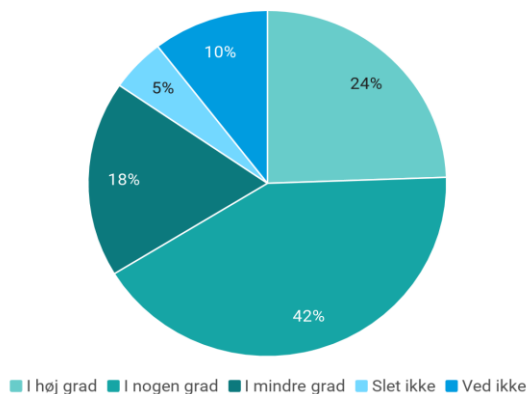
9. Hvordan understøtter ledelsen, at lærerne anvender skolens FPDG i undervisningen? (sæt eventuelt flere krydser)

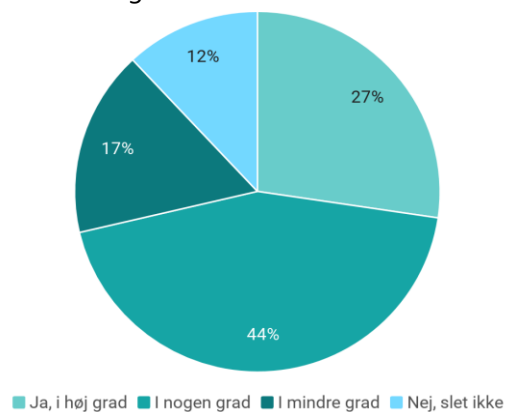
10. Hvordan følger skolens ledelse op på, at FPDG omsættes til praksis i undervisningen? (sæt eventuelt flere krydser)

11. I hvor høj grad vurderer du, at skolens FPDG bidrager til en fælles pædagogisk og didaktisk linje på tværs af uddannelser og afdelinger?

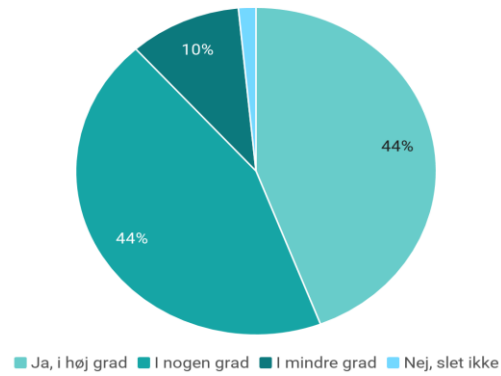

12. Oplever du som lærer, at skolens FPDG er anvendelig i forhold til den daglige undervisning?

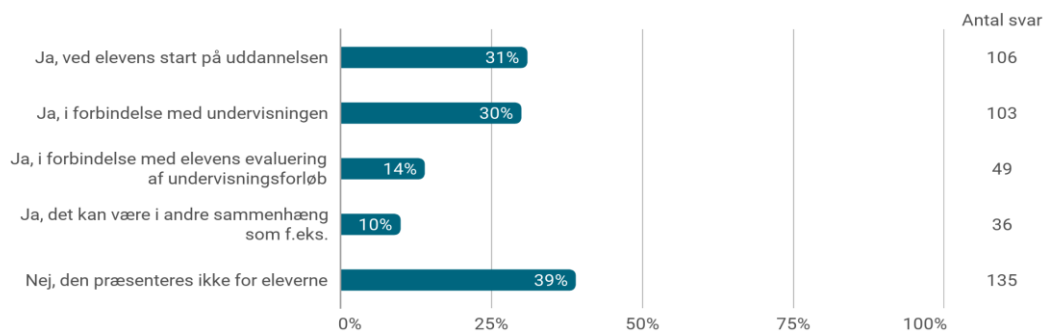

13. Oplever du som leder, at skolens FPDG er anvendelig i forhold til den daglige undervisning?

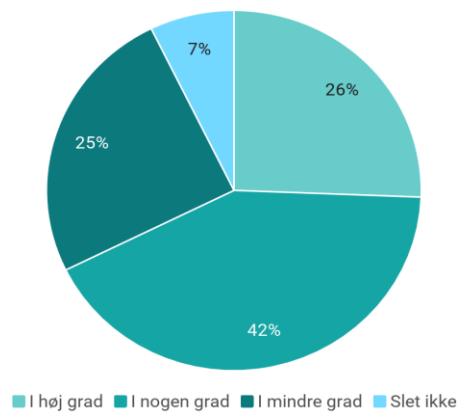
Side 8/10

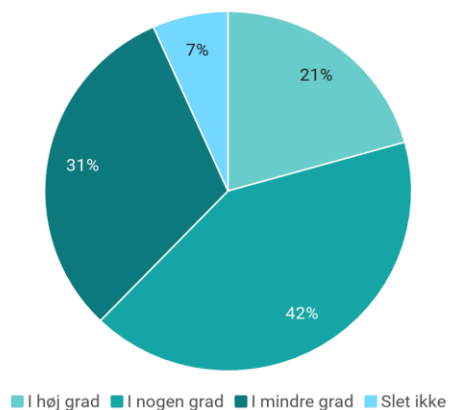
14. Præsenteres skolens FPDG, eller dele heraf, for eleverne?

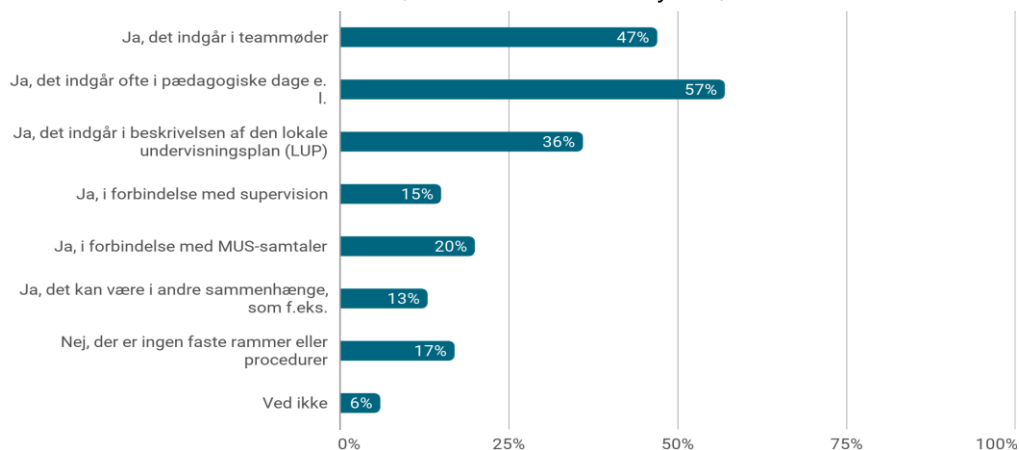
15. I hvilken grad oplever du, at skolens FPDG danner afsæt for refleksion og diskussion om pædagogiske problemer og løsninger?

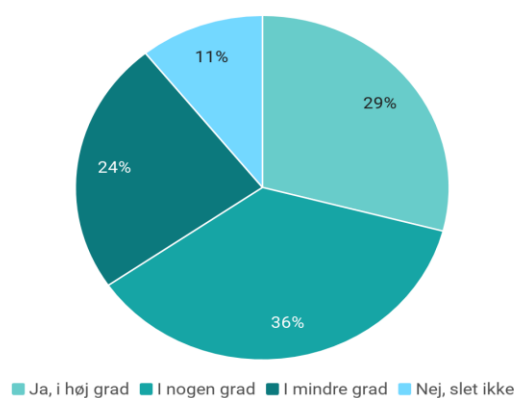
16. I hvor høj grad er der afsat tid til, at lærerne kan videndele og drøfte pædagogiske og didaktiske spørgsmål, herunder i relation til FPDG?

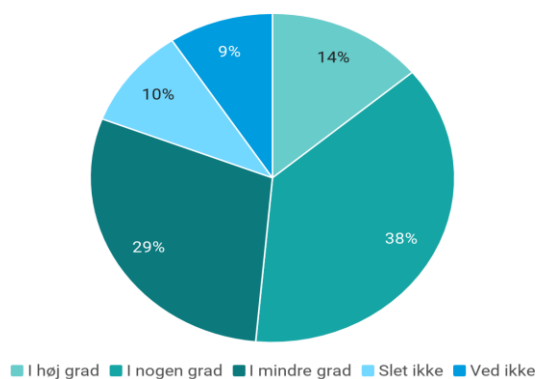
17. Er der på skolen faste rammer eller procedurer for vidensdeling og/eller drøftelse af pædagogiske og didaktiske spørgsmål, herunder i relation til FPDG? (Sæt eventuelt flere krydser)

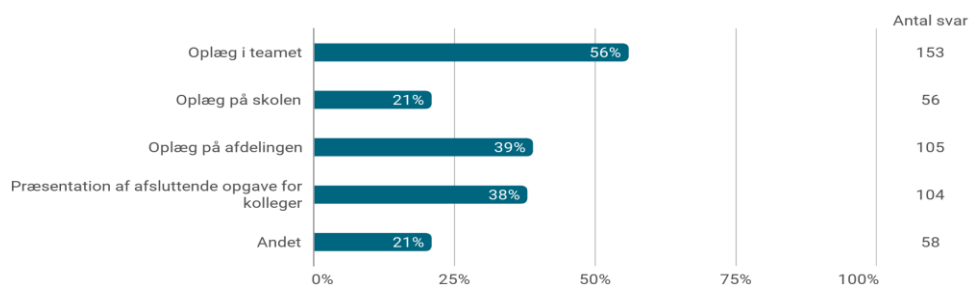
18. Oplever du, at lærernes deltagelse i Diplomuddannelse i erhvervspædagogik bidrager til arbejdet med skolens FPDG?

19. I hvilken grad bliver der på skolen afsat tid og rammer til at inddrage lærerne viden fra Diplomuuddannelse i erhvervspædagogik, så denne kan komme i spil? (Fx: oplæg fra lærere, e.l.).

20. Hvordan inddrager skolen lærernes viden fra Diplomuuddannelse i erhvervspædagogik?

21. Har du et eller flere gode eksempler på, hvordan I på jeres skole arbejder med FPDG?

